

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyaē ayōdhyākāṇḍē

॥ tryaśītitaṃaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ tryaśītitaṁ sargaḥ ॥

bharatasya vanayātrā śṛṅgavērapurē rātrivāsaśca

tataḥ samutthitaḥ kalya -
māsthāya syandanōttamam |
prayayau bharataḥ śīghraṁ
rāmadarśanakāmyayā ॥ 2.83.1 ॥

agrataḥ prayayustasya
sarvē mantripurōhitāḥ |
adhiruhya hayairyuktān
rathān sūryarathōpamān ॥ 2.83.2 ॥

navanāgasahasrāṇi
kalpitāni yathāvidhi |
anvayurbharataṁ yānta -
mikṣvākukulanandanam ॥ 2.83.3 ॥

ṣaṣṭhī rathasahasrāṇi
dhanvinō vividhāyudhāḥ |
anvayurbharataṁ yāntaṁ
rājaputraṁ yaśasvinam ॥ 2.83.4 ॥

śataṃ sahasrāṇyaśvānāṃ
 samārūḍhāni rāghavam |
 anvayurbharataṃ yāntaṃ
 rājaputraṃ yaśasvinam || 2.83.5 ||

kaikēyī ca sumitrā ca
 kausalyā ca yaśasvinī |
 rāmānayanasantuṣṭā
 yayuryānēna bhāsvatā || 2.83.6 ||

prayātāścāryasaṅghātā
 rāmaṃ draṣṭuṃ salakṣmaṇam |
 tasyaiva ca kathāścitrāḥ
 kurvāṇā hr̥ṣṭamānasāḥ || 2.83.7 ||

mēghaśyāmaṃ mahābāhuṃ
 sthirasattvaṃ dṛḍhavrataṃ |
 kadā drakṣyāmahē rāmaṃ
 jagataḥ śōkanāśanam || 2.83.8 ||

dṛṣṭa ēva hi naḥ śōka -
 mapanēṣyati rāghavaḥ |
 tamaḥ sarvasya lōkasya
 samudyanniva bhāskaraḥ || 2.83.9 ||

ityēvaṃ kathayantastē
 samprahr̥ṣṭāḥ kathāḥ śubhāḥ |
 pariṣvajānāścānyōnyaṃ
 yayurnāgarikāstadā || 2.83.10 ||

yē ca tatrāparē sarvē
 sammatā yē ca naigamāḥ |
 rāmaṁ pratiyayurhr̥ṣṭāḥ
 sarvāḥ prakṛtayaḥ śubhāḥ || 2.83.11 ||

maṇikārāśca yē kēcit
 kumbhakārāśca śōbhanāḥ |
 sūtrakarmaviśēṣajñā
 yē ca śastrōpajīvinaḥ || 2.83.12 ||

māyūrakāḥ krākacikā
 vēdhakā rōcakāstathā |
 dantakārāḥ sudhākārā
 yē ca gandhōpajīvinaḥ || 2.83.13 ||

suvarṇakārāḥ prakhyātā -
 stathā kambalakārakāḥ |
 snāpakōṣṇōdakā vaidyā
 dhūpakāḥ śauṇḍikāstathā || 2.83.14 ||

rajakāstunnavāyāśca
 grāmaghōṣamahattarāḥ |
 śailūṣāśca saha strībhi -
 ryānti kaivartakāstathā || 2.83.15 ||

samāhitā vēdavidō
 brāhmaṇā vṛttasammatāḥ |
 gōrathairbharataṁ yānta -
 manujagmuḥ sahasraśaḥ || 2.83.16 ||

suvēṣāḥ śuddhavasana -
 stāmrāmṛṣṭānūlēpinaḥ |
 sarvē tē vividhairyānaiḥ
 śanairbharatamanvayuḥ || 2.83.17 ||

prahrṣṭamuditā sēnā
 sānvayāt kaikayīsutam |
 bhrāturānayanē yātaṃ
 bharataṃ bhrātrvatsalam || 2.83.18 ||

tē gatvā dūramadvānaṃ
 rathayānāśvakuñjaraiḥ |
 samāsēdustatō gaṅgāṃ
 śṛṅgavērapuraṃ prati || 2.83.19 ||

yatra rāmasakhā vīrō
 guhō jñātigaṇairvṛtaḥ |
 nivasatyapramādēna
 dēśaṃ taṃ paripālayan || 2.83.20 ||

upētya tīraṃ gaṅgāyā -
 ścakravākairalaṅkṛtaḥ |
 vyavatiṣṭhata sā sēnā
 bharatasyānuyāyinī || 2.83.21 ||

nirīkṣyānutthitāṃ sēnāṃ
 tāṃ ca gaṅgāṃ śivōdakām |
 bharataḥ sacivān sarvā -
 nabravīd vākyakōvidaḥ || 2.83.22 ||

nivēśayata mē sainya -
 mabhiprāyēṇa sarvataḥ |
 viśrāntāḥ pratarīṣyāmaḥ
 śva imāṃ sāgaraṅgamām || 2.83.23 ||

dātum ca tāvadicchāmi
 svargatasya mahīpatēḥ |
 aurdhavadēhanimittārtha -
 mavatīryōdakaṃ nadīm || 2.83.24 ||

tasyaivaṃ bruvatō'mātyā -
 stathētyuktvā samāhitāḥ |
 nyavēśayaṃstāmśchandēna
 svēna svēna pṛthak pṛthak || 2.83.25 ||

nivēśya gaṅgāmanu tāṃ mahānadīm
 camūṃ vidhānaiḥ paribarhaśōbhinīm |
 uvāsa rāmasya tadā mahātmanō
 vicintamānō bharatō nivartanam || 2.83.26 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
 ayōdhyākāṇḍē tryaśītitaṃ sargaḥ ||